

Til: Statsforvaltaren i Vestland
v/Magne Nesse
Epost: Magne.nesse@statsforvalteren.no

Frå: Norconsult Norge AS avd. Norheimsund
v/ Torunn Lutro,
e-post: Torunn.Lutro@norconsult.com

31.05.2024

**Tømmerkai Kyrkjenes, Ullensvang kommune;
Søknad om tillatelse etter forurensningslovens § 11 og
forurensningsforskriftens kap. 22 § 22-1**

Søknaden er utforma i brevformat, men inneholder etterspurde informasjon samsvarande med søknadsskjema MDU versjon januar 2022, etter avtale med Magne Nesse per epost 4.4.2024.

Norconsult Norge AS bistår Indre Hardanger Skogeigarlag i arbeidet med å søkja om løyve til tiltak i sjø ved Kyrkjenes gnr./bnr. 251/20 i Ullensvang kommune.

1 Generell informasjon:

a Tiltakshavar:

Namn: Indre Hardanger Skogeigarlag v/Sjur Ove Svartveit
Adresse: Fjordavegen 4348, 5778 Utne
Telefon: 90848850
E-post: sjur.ove@svartveit.no
Hovudeining: 926.370.634

b Tiltakshavars kontaktperson:

Namn: Sjur Ove Svartveit
Adresse: Fjordavegen 4348, 5778 Utne
Telefon: 90848850
E-post: sjur.ove@svartveit.no

c Konsulentfirma:

Norconsult Norge AS v/ Torunn Lutro
Adresse: Norconsult Norge AS avd. Norheimsund, Sandvenvegen 43, 5600 Norheimsund
Telefon: 98458068
Epost: torunn.lutro@norconsult.com

d Entreprenør (dersom kjend):

Entreprenør er ikke kontrahert per mai 2024.

e Lokalisering av tiltak:

Mudring (undervassprenging):

Kommune: Ullensvang kommune
Stednavn: Kyrkjenes/Lausto
Gnr./bnr.: 251/20
Koordinatar: EU89, UTM sone 32, Nord 6698011,08, aust: 373978,33.

Dumping:

Kommune: Ullensvang kommune
Stednavn: Kyrkjenes/Lausto
Gnr./bnr.: 251/20

Koordinatar: EU89, UTM sone 32, Nord 6698014,77, aust: 373964,41

f Tidsperiode:

Det vert anteket at sjølve boringa er utført i løpet av 1 arbeidsdag, medan sprenging og massehandtering truleg vert utført i løpet av ei veke. Planlagt gjennomføring er ila. september 2024.

**g Fakturainformasjon:
sjå pkt a).**

2 Type tiltak

Det vert søkt om mudring (undervassprenging) i sjø, samt dumping (forflytting) av utsprengte massar like ved sprengingsområdet.

Del A Mudring

- a) **Føremålet** med tiltaket er å oppnå ønska seglingsdjup ved tømmerkaien.
- b) **Ei kort utgreiing av tiltaket og føremålet:**

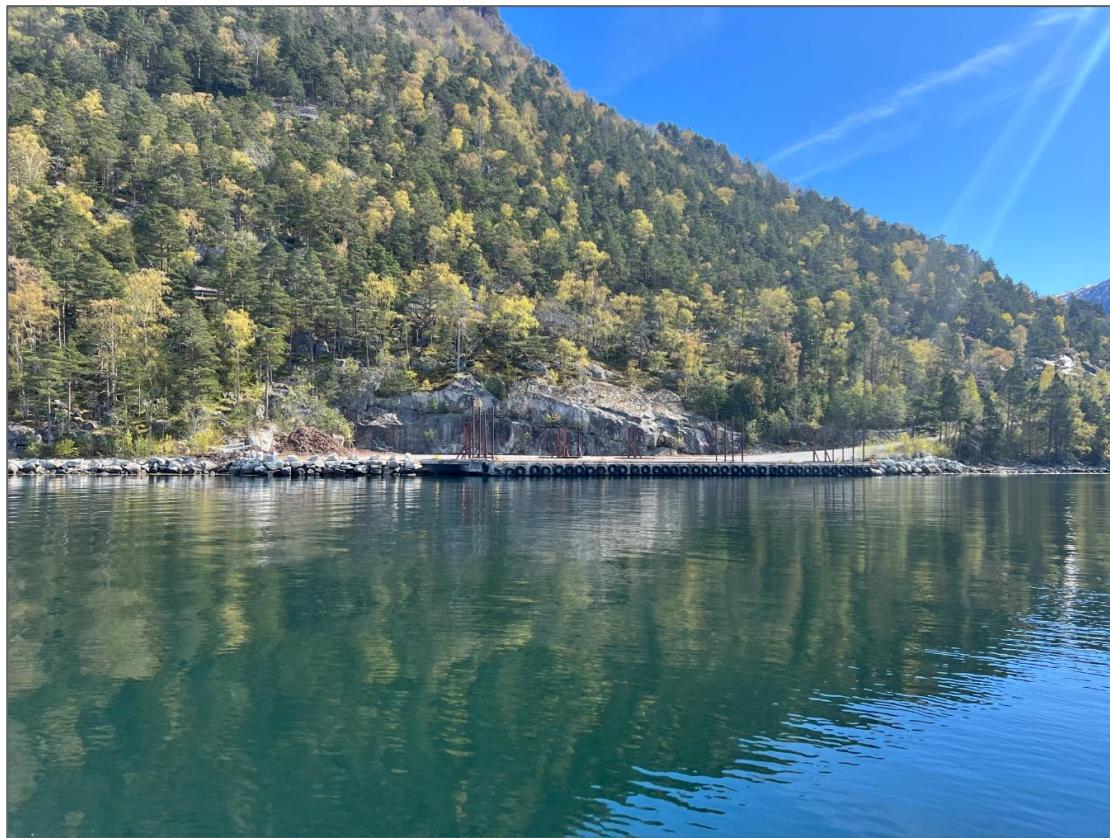
Tiltaksområdet ligg i Kyrkjenes på gnr./bnr. 251/20 i Ullensvang kommune, ved eksisterande tømmerkai, ca. 3 km nord for Kinsarvik sentrum, sjå figur 1 - figur 3. Oversiktskart (1:50 000) og detaljkart (1:1000) finst i vedlegg 1.

Figur 1: Kinsarvikbukta er markert i kartet til venstre. Tiltaksområdet Kyrkjenes i Ullensvang kommune er markert i rosa firkant i kartet til høyre.

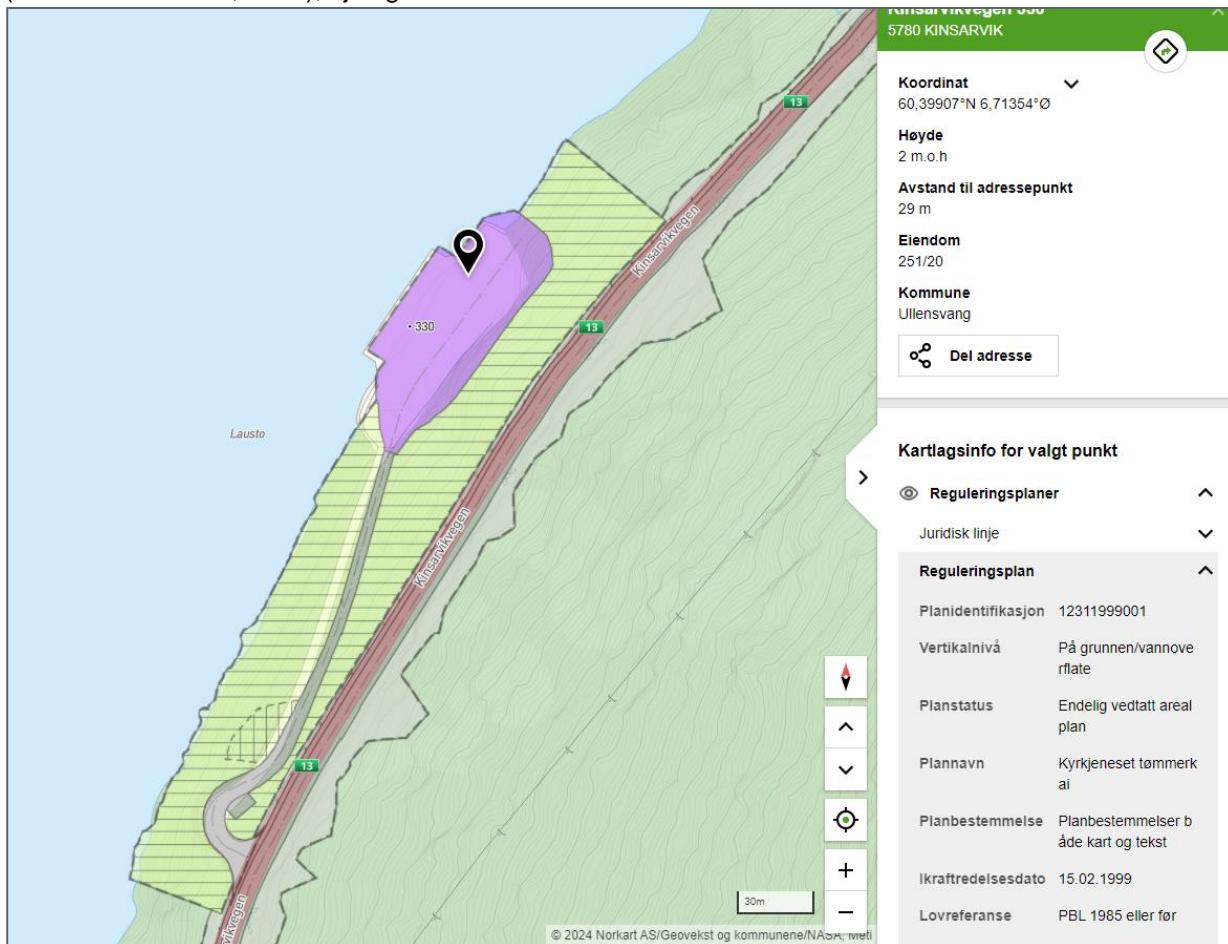

Figur 2: Tømmerkaien i Kyrkjenes. Riksveg 13 er markert i kartet (kjelde; Norgeskart.no).

Figur 3: Eksisterande tømmerkai ved Kyrkjenes, Kinsarvik. (Foto: Norconsult Norge AS).

Eksisterande kai er omfatta av reguleringsplan «Kyrkjeneset tømmerkai», ikrafttredelsesdato 15.2.1999. Kaiområdet er regulert til industri, omkringliggende landareal er regulert til naturvernområde (kommunekart.com, 2018), sjå figur 4.

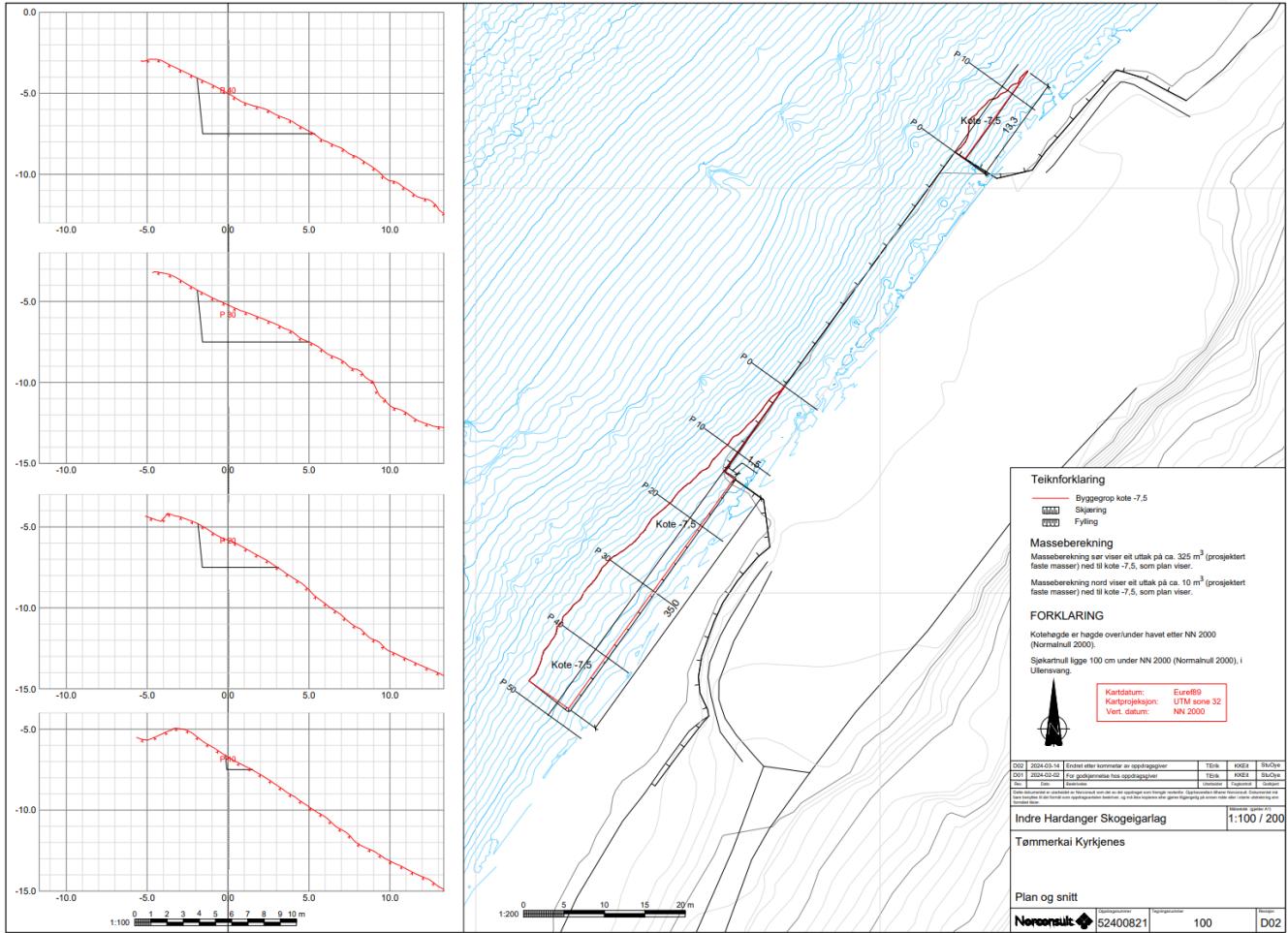
Figur 4. Utsnitt fra kommunekart.com for Ullensvang kommune som syner reguleringsplan for Kyrkjeneset tømmerkai.

Grunna dagens seglingsdjup er det problematisk for båtar å leggja til kai, og umogleg for dei største båtane å nyitta kaien. Det er i tillegg ei tryggleiksutfordring knytt til at berget ligg så grunt at det vert utfordrande for å skip å legge trygt til. Dei må no nytte seg av ekstra fender for å gå klar berget. Med bakgrunn i ovannemnde utfordringar er det ynskeleg å auke seglingsdjup både nordaust og sørvest for eksisterande tømmerkai ved Kyrkjenes ved undervassprenging i følgjande omfang:

- Tiltaksområde sør omfattar eit masseuttak på ca. 325 m³ prosjekterte faste masser (pfm³) ned til kote -7,5 (figur 5).
- Tiltaksområde nord omfattar eit masseuttak på ca. 10 m³ (pfm³) ned til kote -7,5 (figur 5).

Indre Hardanger Skogeigarlag ynskjer å omplassere ca. 335 m³ massar, som tiltaket genererer, like utanfor tiltaksområdet vha. gravemaskin. Omplassing av massar skal fortrinnsvis gjennomførast frå land. Dersom dette ikkje er mogleg i heile området, vert det nytt lekter. Det er uvisst korleis desse massane vil leggja seg langs det skrånande undervassterrenget. I følgje rettleiar M-350 fell tiltaket inn under kategorien «små tiltak» basert på volum (Miljødirektoratet, 2015).

Om rederiet som nyttar kaien skulle ha lagt til kai med sitt største skip, hadde det vore naudsynt med ei skjæring langs heile kaifronten og 1 m djupare byggegrop (kote -8,5 etter NN 2000), noko som hadde gjort tiltaket betydeleg større i omfang. Det er no konkludert med at planlagt tiltak som skissert i figur 5 er tilstrekkeleg for at skip av mindre/middels størrelse, i rederiet sin flåte, kan leggje til kai utan bruk av ekstra fender. Tryggleiksutfordringane ved f.eks. høge bølgjer kombinert med lågvatn vil verta ivaretake ved gjennomføring av planlagte tiltak. Utgangspunktet for at tiltaket ikkje er dimensjonert for det største skipet i flåta, er for å begrensa tiltaket sin påverknad på omgjevnadane.

Figur 5: Plan og snitt for Tømmerkai Kyrkjenes. Det er ynskjeleg å omplassere/dumpe ca. $335 m^3$ massar som tiltaket genererer like utanfor tiltaksområdet vha. gravemaskin. Denne teikninga ligg også i vedlegg 2 i originalformat.

c) **Areal som skal undervassprengjast:** Ca. 260 m² (horisontalt areal) skal sprengjast.

d) **Volum:** ca. 335 m³

e) **Vassdjup før undervassprenging:**

	Vassdjup frå...	...til
P40	-4	-7,5
P30	-4,5	-7,5
P20	-5	-7,5
P10	-7	-7,5

f) **Ønska vassdjup etter undervassprenging:** kote -7,5 m.

g) **Tiltaksmetode:** Tiltaksmetode ved undervassprenging: Arbeidet skal utførast frå land. Metode for sprenging vert enkelholstening for å begrensa undervasstøy og vibrasjoner. Borehola skal fullfordemmas og det vert nytta forseinka tenning. Mengde og type sprengstoff pr. intervall og størrelse, samt antal salver skal tilpassast slik at påverknad på marint naturmangfald vert minst mogleg. Dette er også vesentleg for å ivareta eksisterande kaikonstruksjon under sprenging. Det vert antatt at sjølve boringa er utført i løpet av 1 arbeidsdag, medan sprenging og massehandtering truleg vert utført i løpet av ei veke. Entreprenør er endå ikkje kontrahert så alle detaljar føreligg ikkje.

h) **Disponeringsløysing for mudra/utsprengte massar:** Dumping i sjø, sjå del B.

i) **Metode:** Det vert søkt om å omplassera massane frå undervassprenginga like utanfor tiltaksområdet for sprenging ved å flytte dei utover med gravemaskin. Omplassering av massar skal fortrinnsvis gjennomførast frå land. Dersom dette ikkje er mogleg i heile området vert det nytta lekter. Det skrånande undervassterrenget er truleg dominert av skrånande berg. Terrengheling på land og i sjø er nokså lik, berekna til ca. 30° ut frå høgdekoter. Det er utfordrande å estimere korleis massane vil leggje seg langs det skrånande undervassterrenget. (Sjå del B Dumping, pkt. h).

Del B Dumping

a) **Areal som vert rørt av dumpinga:** Det er vanskeleg å estimera nøyaktig grunna det skrånande undervassterrenget, men omtrentleg areal (ca 10 000 m²) er illustrert i kart i figur 6. Denne illustrasjonen syner kva område som *potensielt kan* verta berørt av sprengstein som ruller nedover det skrånande terrenget. Området vil ikkje berørast i sin heilheit, men av spreidde steinar.

b) **Volum som skal dumpast:** ca. 335 m³ faste massar.

c) **Vassdjup før dumping:** Estimert 10-20 m.

d) **Vassdjup etter dumping:** Varierer; massane vil leggje seg nedover det skrånande undervassterrenget utanfor utdijupingsområdet. Det er ikkje forventa betydeleg reduksjon i vassdjup.

e) **Mengd tørrstoff i sediment som skal dumpast:** 100 %, det e kun sprengsteinsmassar generert på staden.

f) **Vassinhald i sediment som skal dumpast:** 0%, det er kun sprengsteinsmassar.

g) **Massane som skal dumpast:** Sprengsteinsmassar generert på staden.

h) **Metoden som skal nyttast:** Det vert søkt om å omplassera massane like utanfor sprengningsområdet ved å flytte dei utover med gravemaskin. Omplassering av massar skal fortrinnsvis gjennomførast frå land. Dersom dette ikkje er mogleg i heile området, vert det nytta lekter. Det er uvisst korleis desse massane vil leggja seg langs det skrånande undervassterrenget, ein teoretisk illustrasjon er vist i figur 6. Området markert «Dumpeområde» indikerer kvar det er truleg at storparten av massane vil leggja seg, men det er truleg at at ein del av dei største fraksjonane / enkelte steinar vil kunne rulle ytterlegare ut på djupet.

Figur 6: Oransje polygon markerer omrentleg kvar det skal sprengjast («Utdjupingsområdet»). Dumpeområdet er angjeve nærmest utdjupingsområdet, og teoretisk areal som kan verta rørt av dumpinga er også illustrert. Grå, stipla pil illustrerer uvissa knytt til om dumper massar også vil legge seg utanfor markert areal på kartet.

3 Lokale tilhøve

a) Eigedomar som vert råka av tiltaket:

Eigar	Gnr. / bnr.
Indre Hardanger Skogeigarlagn org.nr. 926 370 634	251/20

b) Utgreiing av botntilhøve og området sin grunnstabilitet: Området kor det er ynskjeleg å omplassera massane består av skrånande undervasstereng, og basert på dybdekoter vert det anteke at det er berg i området og at det ikkje er store mengder sediment som kan verta oppvirvla av tiltaket.

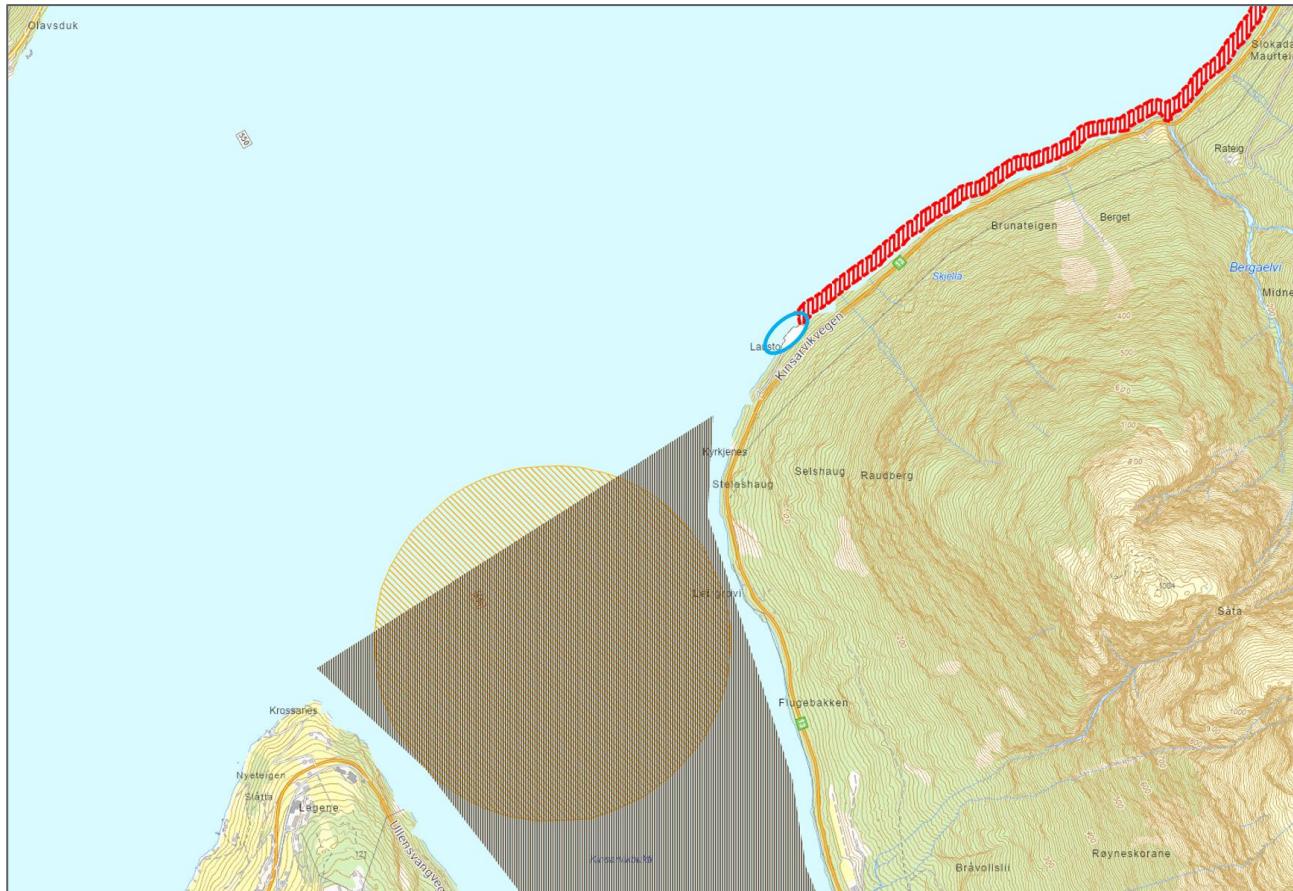
c) Naturverdiar i området: Følgjande naturverdiar er registrert i området:

Gytefelt for torsk

Det er i følgje naturbase.no (2024) registrert eit lokalt viktig gytefelt for torsk som strekk seg innover i Kinsarvikbukti. Dette ligg ca. 300 m frå tiltaksområdet. I områdeskildringa er gytefeltet skildra med «noe egg» og «lite tilbakeholdelse av egg». Dette er informasjon som er verifisert gjennom kartlegging utført av Havforskningsinstituttet (kystinfo, 2024), sjå figur 7.

Fredningsområde for hummar

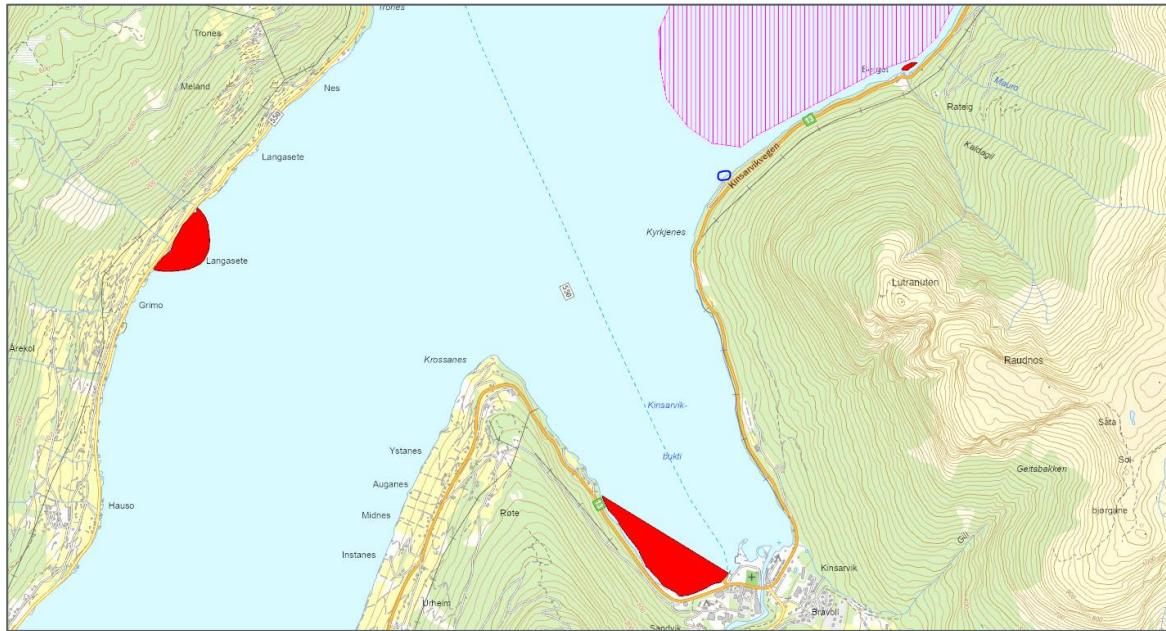
Det ligg eit fredningsområde for hummar like aust for tiltaket, der det er forbode å fiske med teiner og ruser langs heile sjølinja ned til 50 m djup rekna frå lågaste vasstand, sjå figur 7.

Figur 7: Tømmerkaien i Kyrkjenes er markert med blå sirkel. Lokalt viktig gyteområde og -felt for torsk er vist med brun og grå markering i kart. Fredningsområde for hummar er vist med raud skravur (kjelde: Fiskeridirektoratets kartportal).

Brislingfiske

Nær tiltaksområdet ligg ein fiskeplass for aktive reiskap (avstand ca. 200 m) som er definert som eit nøkkelområde for brislingsfiske (kystinfo, 2024). I tillegg ligg her fleire låssetningsplassar, ca. 1,4 km – 3,4 km frå tiltaksområdet, sjå raude markeringar figur 8. I følgje kystinfo er dette eit nøkkelområde for brislingfiske og låssetningsplassane vert nytta i perioden august til november. Låssetningsplassane er viktige når brislingsfisket foregår i denne delen av Hardangerfjorden. På bakgrunn av informasjon frå siste revisjon ansjåast låssetningsplassen å ha regional verdi tilknytt brislingsfisket (Kystinfo, 2024).

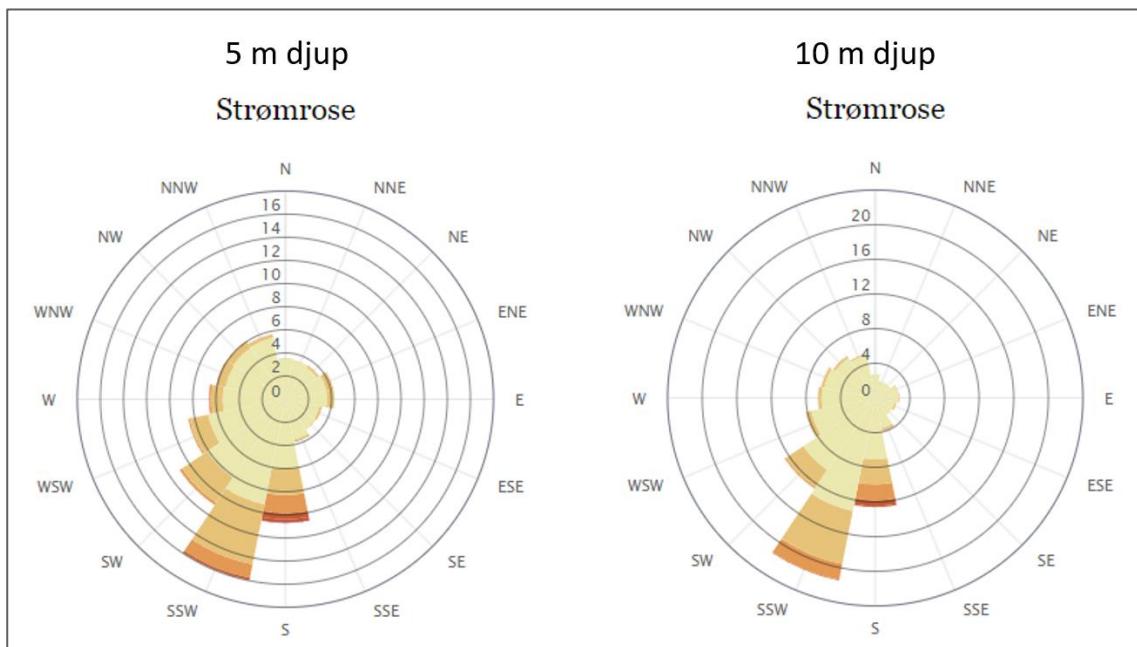

Figur 8: Tiltaksområdet er markert i blå sirkel. Fiskeplassar for aktive reiskap er markert med lilla skravur, tre låssetningsplassar er markert som raude polygon.

Fugl

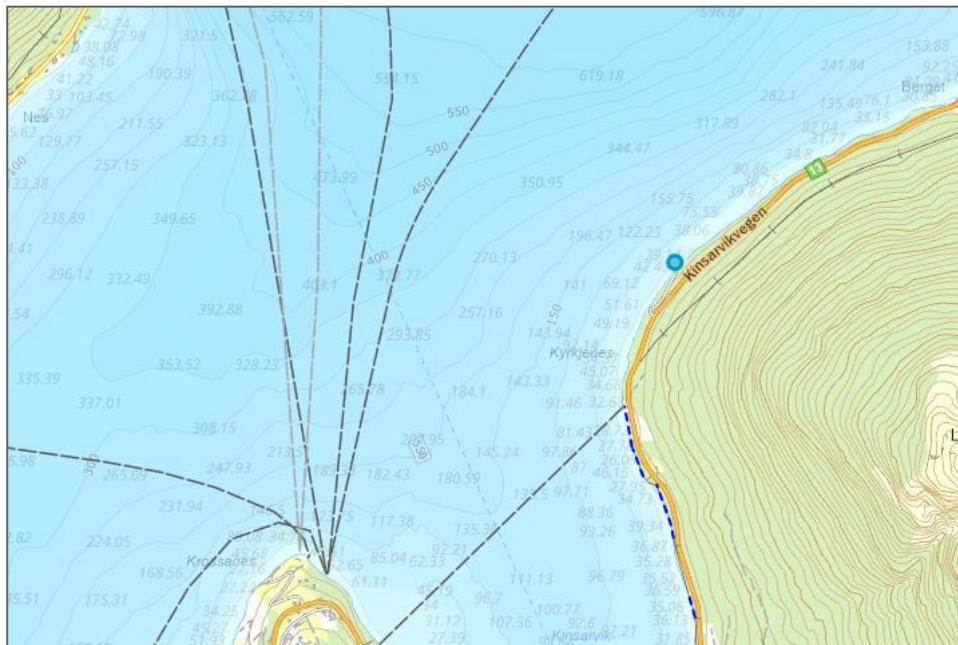
Det er i følgje artsdatabanken registrert ein nær trua fugleart – storskarv - ca. 500 m sørvest for tiltaksområdet. Observasjonen er gjort i 2016 (artsdatabanken, 2024). Det er elles ikkje registrert andre trua artar i/nær tiltaksområdet.

- d) **Utgreining av naturtilhøva (vær, vind, straum, mm.):** Lokaliteten ligg i eit eksponert område i fjorden, der Kinsarvikbukti møter Eidfjorden, Utnefjorden og Sørfjorden. Det er ikkje gjort straummålingar på lokaliteten. Havforskningsinstituttet's straumkatalog viser ein sør-sørvest gåande straumretning ved 5 og 10 m djup (figur 9) (Havforskningsinstituttet, 2024).

Figur 9. Utklipp frå HIs straumkatalog som syner straumretning på 5 og 10 m djup (Havforskningsinstituttet, 2024). Modellen oppgjer straumdata på 800x800 m. Nær land vil det derfor vera store usikkerheter i resultata, men data frå modellen vil likevel kunne gje ein peikepinn på korleis straumforholda er i området.

- e) **Allmenne brukarinteresser knytt til lokaliteten:** Området vert primært nytta som tømmerkai. Det er ikkje kjent at lokale nyttar området til rekreasjon, bading eller liknande.
- f) **Havnespy:** Det er ikkje kjende førekomstar av havnespy i nærleiken. Det er heller ikkje grunn til å tru at det er havnespy i nærleiken av tiltaksområdet. For å unngå ev. spreiing av framandartar vil entreprenør reingjera utstyret sitt før og etter tiltaket. Om havnespy vert observert, vil dette rapporterast.
- g) **Røyr, kablar eller andre konstruksjonar:** Figur 10 syner registrerte kablar i fjorden.

Figur 10. Registrerte kablar, tiltaksområdet er synt med blått punkt (kjelde:kystinfo).

4 Forureiningssituasjon, avbøtande tiltak, overvaking og mål

- a) **Kjende forureiningskjelder i nærleiken:** Utanom båttrafikk ved kaien er det ikkje kjende forureiningskjelder i nærleiken.
- b), c), d) **Kartlegging av forureining i sjøbotn, analyseresultat og finstoffinnhold:** Det er ikkje gjennomført sedimentprøvetaking då det er anteke at området består av hardbotn.

e) Avbøtande tiltak

Partikkelspreiing og plast

Det skal tilstrebast å minimera mengd plast som vert nytta. Det skal utførast dagleg visuell inspeksjon i tiltaks- og influensområdet, og eventuelle skyteleidningar som flyt opp skal samlast inn. Tiltaket er av begrensa omfang, og vert iht. M-350 rekna som eit lite tiltak. Basert på undervasstereng og eksponeringsgrad vil ei siltgardin vera lite eigna som avbøtande tiltak. Sidan området kor det er ynskjeleg å omplassera massane består av skrånande undervasstereng og hardbotn, er det heller ikkje anteke at det er vesentlege mengder sediment som kan verta oppvirvla under omplassering av massane. Det vert difor vurdert at visuell overvaking av ev. partikel- og plastspreiing vil vera tilstrekkeleg.

Sprengingsarbeid

For å redusera støy og trykkbølger skal følgande leggast til grunn ved utføring av sprengingsarbeidet:

- Det skal sprengast med forseinka tenning mellom kvar enkeltladning i salvane. Forseinka tenning vil kunne dempa spissstrykkutsлага.
- Det skal sikrast at det ikkje førekjem «flash-over» mellom boreholna.

- Boreholo skal fordemast fullt etter ladning.
- Mengde og type sprengstoff pr. intervall og storleik, samt antal salvar skal tilpassast slik at påverknad på marint naturmangfold vert minst mogleg (også vesentleg for å ivareta eksisterande kaikonstruksjon).

Tidsbegrensning

For å redusera negativ påverknad på marint naturmangfold skal anleggsarbeid i sjø gjennomførast utanom gyteperioden for torsk, samt utanom skallskifteperioden for hummar (sommarmånadane) (hi.no, 2024). Ved tiltaksgjennomføring i september vil også skadepotensiale for hummar vera minst (Miljødirektoratet, 2019).

Når det gjeld brislingfiske er det pt. uvisst om det vil pågå fiske i nærområdet akkurat i tidsrommet når anleggsarbeidet er planlagt utført, men med bakgrunn i arbeidets varigheit og omfang, samt planlagt sprengningsopplegg vert det antatt at påverknaden på fisk vil vera begrensa. Entreprenør vil opprette kontakt med lokalt fiskarlag som nyttar låssettingsplassane, for å sikre at det ikkje er fisk låssatt når sprengningsarbeidet skal pågå.

f) Risikovurdering:

Risikoene med tiltaket er hovudsakeleg knytt til følgjande:

- Partikkelspreiing og spreiling av plast i samband med sprenging og flytting av sprengsteinsmassane.
- Undervasstøy fra sprenging

Dei planlagde avbøtande tiltaka vil redusere risikoene til eit minimum.

g) Tiltaksmål: Føremålet med tiltaket er å auke seglingsdjup både nordaust og sørvest for eksisterande tømmerkai.

- Gjennomføringa av tiltaket skal ikkje føra til negative konsekvensar eller forringa nærområdet som fiskeplass, låssettingsplass og gyteområde for torsk samt leveområde for hummar og andre sjølevande dyr.
- Gjennomføringa av tiltaket skal ikkje forureina nærområdet med t.d. plast og uhellsutslepp frå anleggsmaskiner.

h) Miljømål: I følgje vann-nett er tiltaksområdet del av vassførekost Samlafjorden, med ID 0260040800-C (vann-nett.no, 2024). Økologisk tilstand er «moderat» og kjemisk tilstand er «dårleg». Påverknad på tilstanden i førekosten kjem hovudsakleg frå diffus avrenning frå jordbrukskjelder, fiskeoppdrett, avløpsvatn og industri. Miljømålet for vassførekosten er definert som «god» for både økologisk tilstand og kjemisk tilstand. Vann-nett.no opplyser at det er knytt risiko til miljømåla, og nye tiltak er såleis naudsynt for å nå god miljøtilstand.

Basert på omfanget av tiltaket og tiltakets art vert det vurdert at tiltaket ikkje vil forringa miljøtilstanden i vassførekosten, eller gjera det vanskelegare for vassførekosten å nå miljømåla.

i) Plan for overvakning av vatn, spreiling av massar og sluttkontroll:

Boblegardin/siltgardin er ikkje aktuelt grunna bunntopografien; skrånande undervassterreg og store djup. Tek ein arbeidet sitt begrensa omfang i betrakning vert det ikkje vurdert som naudsynt å nytta overvakingsinstrument som hydrofon eller turbiditetsmålar. Det vil verta utarbeidd ein sluttrapport som dokumentasjon på utført sprengningsopplegg, mengde utsprengte massar, djup i sprengningsstaden og liknande.

5 Handsama hjå andre styresmakter

a) Plan og bygningslova	Nei - skal søkjast.
b) Hamne- og farvasslova (Kystverket/havnevesen)	Nei - skal søkjast.
c) Kulturminnelova (Norsk Maritimt Museum)	Nei.
d) Forskrift om fysiske tiltak i vassdrag (dersom Fylkeskommunen)	Nei - ikke aktuelt.

Referansar

- artsdatabanken. (2024, mars 18). *Artsdatabanken*. Henta frå [https://artskart.artsdatabanken.no/?Key=298#map/43801,6724335/15/background/greyMap/filter/%7B%22IncludeSubTaxonIds%22%3Atrue%2C%22Found%22%3A%5B2%5D%2C%22NotRecovered%22%3A%5B2%5D%2C%22Geometry%22%3A%22POLYGON\(\(43983.67780371949%206724372.634829121%2C439](https://artskart.artsdatabanken.no/?Key=298#map/43801,6724335/15/background/greyMap/filter/%7B%22IncludeSubTaxonIds%22%3Atrue%2C%22Found%22%3A%5B2%5D%2C%22NotRecovered%22%3A%5B2%5D%2C%22Geometry%22%3A%22POLYGON((43983.67780371949%206724372.634829121%2C439)
- Havforskningsinstituttet. (2024, 05 14). *Strømkatalogen*. Henta frå <https://stromkatalogen.hi.no/apps/ncis/v1/nb/>
- hi.no. (2024, april 2). *Tema: Hummer - europeisk*. Henta frå <https://www.hi.no/hi/temasider/arter/hummer-europeisk>
- kommunekart.com. (2018, mars 18). *Ullensvang kommune*.
- kystinfo. (2024, mars 19). *Gytefelt torsk*. Henta frå <https://a3.kystverket.no/kystinfo>
- kystinfo. (2024, april 29). *Kystinfo, fiskeplasser aktive redskap*. Henta frå <https://kystinfo.no/>
- Kystinfo. (2024, april 29). *Låssettingsplasser*. Henta frå <https://kystinfo.no/>
- Miljødirektoratet. (2015). *Veileder for håndtering av sediment - revidert 25.mai 2018*.
- Miljødirektoratet. (2019). *Tillatelse for Kystverket til mudring, sprengning og deponering i forbindelse med utbedring av innseilingen til Borg havn*.
- Naturbase.no. (2024, mars 18). *Naturbase kart, gyteområder og felt*. Henta frå <https://geocortex02.miljodirektoratet.no/Html5Viewer/?viewer=naturbase>
- vann-nett.no. (2024, april 2). *Vann-nett*. Henta frå <https://vann-nett.no/portal/#/waterbody/0260040800-C>

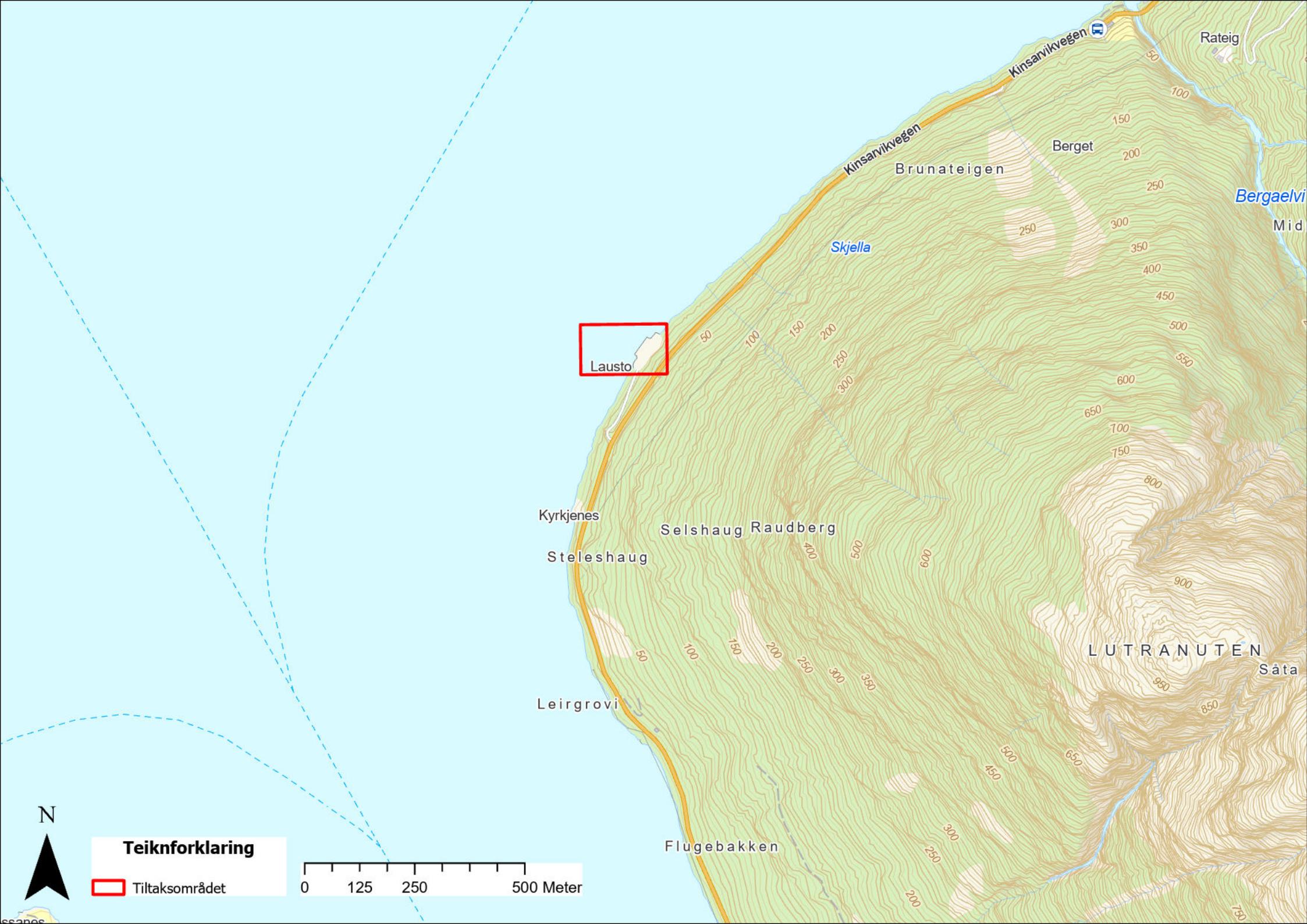
Vedlegg

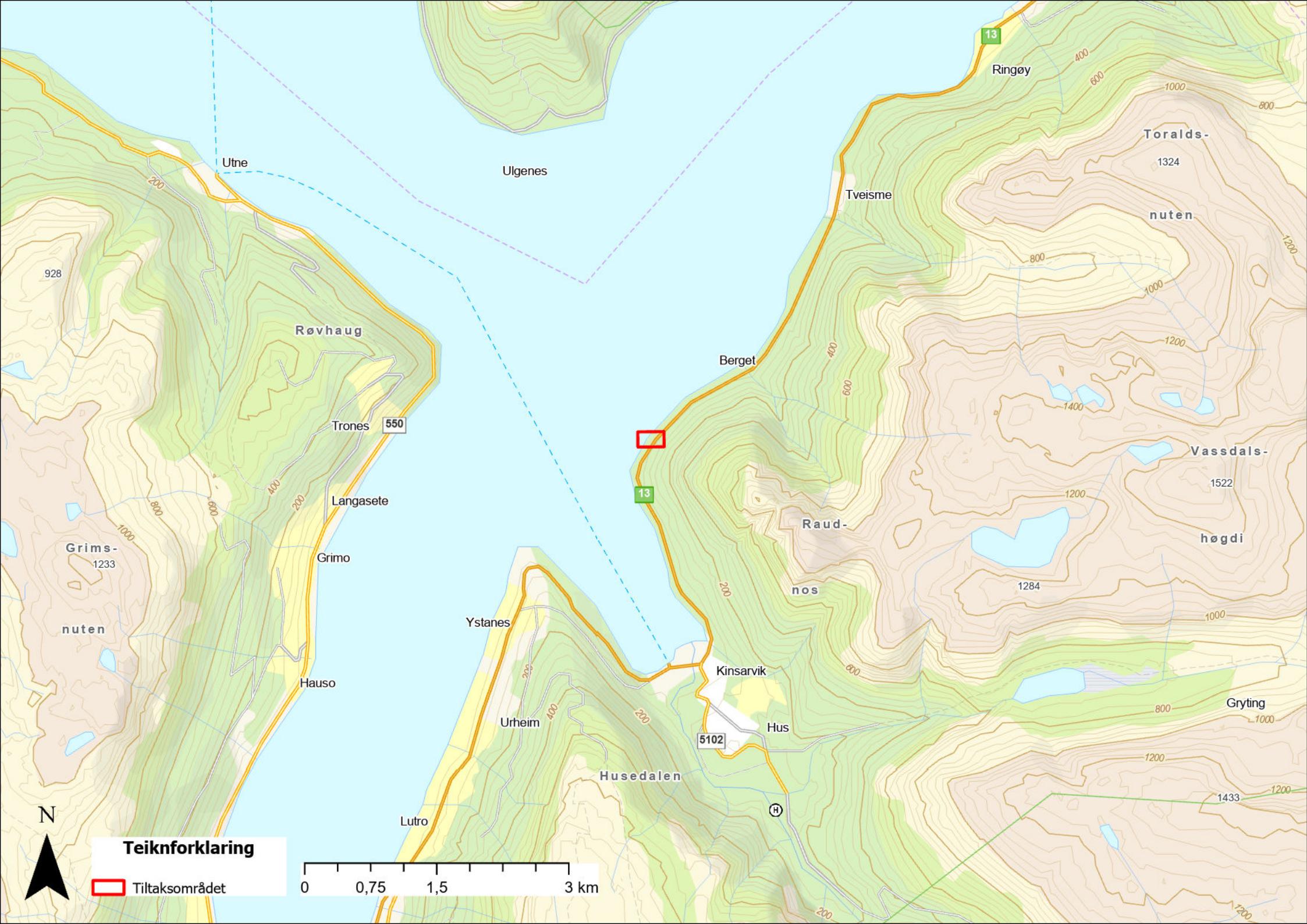
Vedlegg 1 - Kart i målestokk 1:50 000 og 1:1 000

Vedlegg 2 - Teikning D02 Tømmerkai Kyrkjenes, 52400821, tegn.nr. 100

E01	31.5.2024	For godkjenning hjå myndigheter	TorLut/MaKjel		StuOey
D01	22.5.2024	Til gjennomlesing hjå oppdragsgjevar	TorLut/MaKjel	AniNyb	StuOey / S.O. Svartveit
	13.5.2024	Til fagkontroll	TorLut/MaKjel	AniNyb	StuOey
Versjon	Dato	Beskrivelse	Utarbeidd	Fagkontrollert	Godkjend

Vedlegg 1

Vedlegg 2

